

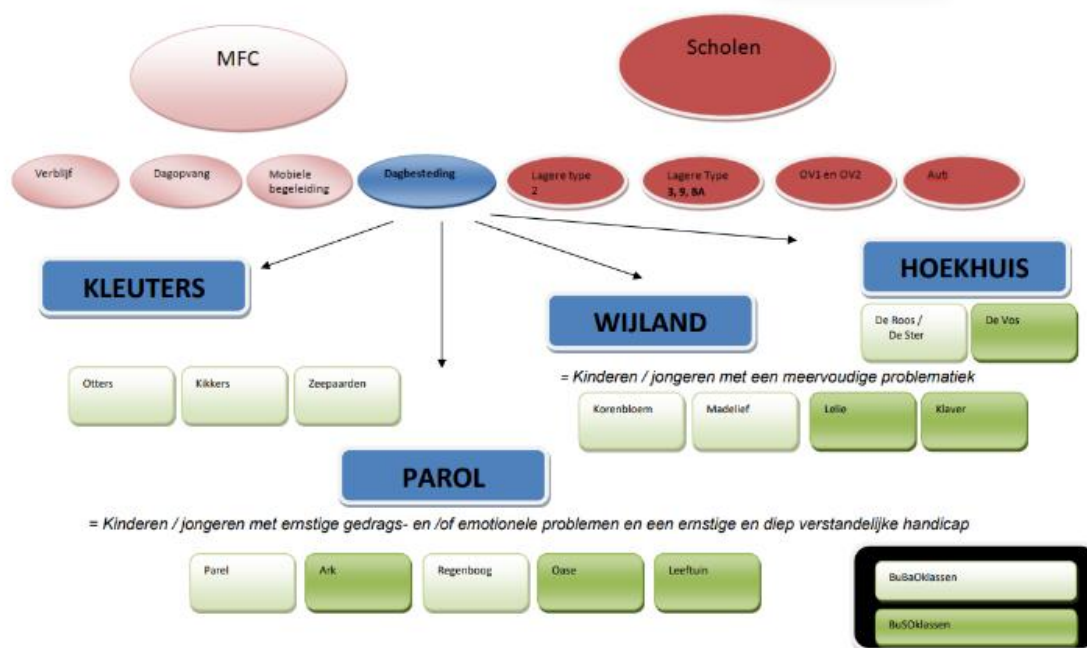
Geïntegreerde werking Sint-Franciscus: een jarenlange doorgedreven samenwerking op één plek

VZW Scholen Sint-Franciscus biedt buitengewoon basisonderwijs (BuBaO) en buitengewoon secundair onderwijs (BuSO) aan. Daarnaast biedt het Medisch Pedagogisch Centrum (MFC) Sint-Franciscus verblijf, dagopvang, mobiele begeleiding en dagbesteding. Zij vormen samen het Begeleidingscentrum Sint-Franciscus. In de geïntegreerde werking (GiW) werken de dagbesteding van MFC, BuBaO en BuSO nauw samen, waarbij onderwijs en welzijn samen aan één traject voor de kinderen en jongeren met EMB werken.

Organigram Geïntegreerde Werking

Samenwerking MPC – BuSO – BuBaO

september 2024

De GiW, die valt onder het buitengewoon onderwijs type 2, wordt georganiseerd voor drie doelgroepen: kleuters, kinderen/jongeren met ernstige meervoudige beperkingen en kinderen/jongeren met ernstige gedrags- en/of emotionele problemen en/of een ernstig of diep verstandelijke beperking. De GiW omvat 14 verschillende klassen voor in totaal 110 leerlingen. Er zijn 120 personeelsleden, waaronder leerkrachten, begeleiders, therapeuten, (zorg)coördinatoren, teamcoaches en gezinsbegeleiders.

VISIE

GiW Sint-Franciscus heeft als uitgangspunt dat iedereen recht heeft op onderwijs. Ze proberen de best mogelijke leeromgeving te creëren voor de leerling. Ook kinderen die op een heel basaal niveau functioneren, kunnen naar school, vanuit de groeikansen die er zijn. Ze hanteren hierbij een volledige integratie van zorg en welzijn, waarbij ze allemaal samenwerken vanuit een eigen expertise.

Visie op kinderen met EMB

Het Begeleidingscentrum kijkt met een eerder brede bril naar de doelgroep EMB: het gaat om kinderen en jongeren met een matige, ernstige of diepe cognitieve beperking, enerzijds gecombineerd met motorische, sensorische en/of medische problemen, ofwel gecombineerd met een ernstige gedrags-

emotionele of psychiatrische problematiek. Deze twee doelgroepen volgen binnen de GiW onderwijs in aparte werkingen die afgestemd zijn op hun specifieke noden. Er zijn echter ook kinderen met EMB die niet in de GiW zitten, maar in de minder gespecialiseerde infrastructuur van de Scholen Sint-Franciscus.

Elk kind heeft recht op onderwijs en elk kind heeft eigen mogelijkheden en kwaliteiten. Een kind kan uitgedaagd worden om kleine stapjes te zetten en in de GiW zetten ze ten volle in op de groeikansen van elk kind. De GiW biedt onderwijs aan een heel brede waaier van kinderen en jongeren met EMB, met uitzondering van kinderen met een dermate ernstige medische problematiek waarbij er een permanent toezicht noodzakelijk is door medisch opgeleid personeel.

Visie op onderwijs aan kinderen met EMB

"Mogelijkheden, niet de beperkingen als startpunt"

De visie op onderwijs voor kinderen met EMB is dat alle kinderen leerbaar zijn en kunnen leren. Ze vertrekken dus altijd vanuit groeikansen en ze kijken niet alleen naar de beperkingen van het kind. Het uitgangspunt is dat leren begint bij zich goed voelen. Onderwijs is mogelijk voor alle kinderen met EMB mits individuele begeleiding. Een belangrijke meerwaarde is de opname in het reguliere opvolgsysteem van het CLB, waardoor medische basiszorg, zoals vaccinaties en tandartsbezoeken, niet over het hoofd wordt gezien. Een randvoorwaarde voor onderwijs is medische stabiliteit van het kind.

Inschrijvingen gebeuren op basis van volgorde van aanmelding, maar dit stuit regelmatig op problemen door beperkte plaatsen. Als een kind wordt aangemeld, wordt het, op basis van zijn zorgvragen, georiënteerd naar één van de specifieke GiW-werkingen. Kinderen met ernstige motorische beperkingen volgen, bijvoorbeeld, onderwijs in een bepaalde deelwerking van de GiW omwille van de aangepaste infrastructuur in het gebouw. Elke klas heeft een specifiek profiel, dat elk jaar herbekeken wordt op basis van de huidige leerlingen. Nieuwe aanmeldingen worden zo goed mogelijk gematcht met het juiste klasprofiel. Ze kijken hierbij of ze de groeikansen van het kind kunnen stimuleren, maar ook of ze de veiligheid van de andere leerlingen kunnen garanderen. Zodra GiW Sint-Franciscus niet meer alle groeikansen kan bieden aan de leerling, gaan ze in gesprek met de ouders en het CLB om eventueel een betere plek te zoeken. Dit kan een andere klas zijn, een andere school of de dagopvang.

De GiW werkt met een doorontwikkeling van de ZILL-doelen (Zin in Leren! Zin in Leven!), ontwikkeld door Katholiek Onderwijs Vlaanderen, en koppelen dit aan de ontwikkelingsdoelen type 2. Deze doelen bieden groeikansen op verschillende domeinen en vormen een gemeenschappelijke taal voor welzijn en onderwijs. Voor elk kind wordt een weekprogramma opgesteld, waarbij taken worden verdeeld onder begeleiders, leerkrachten en therapeuten op basis van de beschikbare uren. Er zijn gezamenlijke doelen per klas, gebaseerd op de gemeenschappelijke noden en groeikansen van de kinderen in de klas. Elk kind heeft ook individuele doelen, die vertrekken vanuit die gezamenlijke doelen. Deze doelen worden gekoppeld aan het ZILL-kader en regelmatig geëvalueerd en bekeken. De kinderen met EMB krijgen onderwijs van leerkrachten, in samenwerking met begeleiders en therapeuten. Alle aanvragen voor specifieke ondersteunings-, opvoedings- en onderwijsbehoeften worden verzameld en in het team beslissen ze dan wie er wat opvolgt. Al die aanvragen worden in één keer verzameld en verdeeld, zodat de beperkte middelen die er zijn optimaal gebruikt worden. Mocht het nodig zijn, kan gedurende het schooljaar wel een nieuwe aanvraag worden ingediend.

Alle kinderen met EMB in de GiW hebben erkenning voor schoolaanvullende en schoolvervangende dagopvang, zodat er ook na schooltijd, op woensdagnamiddag, in het weekend en tijdens vakanties opvang kan worden geboden. Op deze momenten staan de begeleiders in voor de opvang van de kinderen. Tijdens schoolweken werken leerkrachten en begeleiders samen, ondanks verschillende

uurroosters. Tijdens de zomer geldt een rustiger vakantie regime, maar bepaalde doelen en activiteiten worden voortgezet.

Visie op het complementair of geïntegreerd onderwijs- en zorgaanbod voor kinderen met EMB

“Iedereen samen vanuit de eigen expertise”

In de GiW Sint-Franciscus is er volledige integratie van welzijn en onderwijs voor kinderen met EMB. Er wordt één Individueel Aangepast Curriculum (IAC) gemaakt, dat zowel voor zorg als onderwijs geldt, met volledige afstemming. Er is nauwe samenwerking en goede informatiedoorstroming naar alle betrokkenen. De activiteiten die worden aangeboden zijn doelgericht. De kinderen zitten in kleine klasjes met dubbele begeleiding, waardoor er vaak individueel gewerkt kan worden.

De uitgewerkte visie wordt daadwerkelijk toegepast. Er wordt gestreefd naar samenwerking vanuit gelijkwaardigheid en complementariteit. Iedereen in het team heeft een verschillende expertise, maar verricht dezelfde taken. Begeleiders en leerkrachten werken nauw samen en doen hetzelfde werk. De planning, doelen per kind en oudercontacten worden ook gezamenlijk gedaan.

De samenwerking van de school met het MFC heeft verschillende voordelen, zoals het benutten van ieders expertise en het verminderen van schooluitval. Als er een bepaald traject moeilijk loopt, neemt iedereen een eigen stukje op. Ouders worden hier ook in naar voren

geschoven als belangrijke partner. De continue ondersteuning en omkadering zijn belangrijk, en het kindgericht werken wordt vergemakkelijkt doordat alles altijd doorgaat, dus ook in de vakanties.

Er zijn verbeterpunten, zoals het omgaan met de verschillen tussen leerkrachten en begeleiders. Zo hebben ze verschillende werkgevers met verschillende wetgevingen, andere manieren van aanwerving, enzovoort. Die verschillen vormen op de werkvloer soms voor uitdagingen. Ook botsen ze soms op taalbarrières met ouders. Ze proberen ouders overal bij te betrekken, maar dat lukt niet altijd. Desondanks is het een doordachte aanpak die uiteindelijk de spanningen overstijgt.

BELEID

De GiW heeft veel verschillende aspecten van het personeels- en professionaliseringsbeleid, het financieel en materieel beleid, en het beleid rond fysieke en mentale veiligheid in leef-, leer- en werkomgeving op papier uitgewerkt en volgen vaste procedures. Het beleid voor de GiW wordt onder andere bepaald door het clusteroverleg. Het clusteroverleg bestaat uit de directie, de coördinatoren, zorgcoördinatoren en gezinsbegeleiders. De directie en de coördinatoren doen vaak het voorbereidend werk voor dit clusteroverleg, en krijgen input van op de werkvloer via de teamcoaches. Dat de input van beide kanten komt, wordt gezien als een grote meerwaarde. De teamcoaches hebben regelmatig overleg met de coördinatoren en directie. Het beleid dat gevoerd wordt binnen de Scholen Sint-Franciscus of het MFC, vindt logisch gezien ook zijn weerklank in de GiW, mits de nodige vertaling naar deze specifieke werkingen. Het blijft wel zoeken naar een goede manier om informatie, die van zowel MFC als school kan komen, goed te laten doorstromen. Dit is niet altijd evident in een grote organisatie.

Personeels- en professionaliseringsbeleid

“Dat hebben we ook aangepast aan de GiW. Er zijn startdagen voor nieuwe personeelsleden. School en MFC, we hebben een oplijsting wat ze moeten volgen, en wanneer”

De GiW Sint-Franciscus voert eenzelfde personeels- en professionaliseringsbeleid voor onderwijspersoneel als voor personeel van het MFC. Alle functieomschrijvingen zijn uitgeschreven en online te vinden. Deze omschrijvingen worden regelmatig kritisch bekeken. Alle medewerkers, inclusief begeleiders, leerkrachten en therapeuten, volgen dezelfde verplichte vormingen. Dit zorgt voor een gemeenschappelijk kader en bevordert samenwerking en inclusie, waarbij verbindende taal wordt benadrukt. Binnen de school worden zowel interne als externe vormingen georganiseerd. Intern vinden er pedagogische studiedagen plaats, waarbij onderwerpen zoals medische zorg, ervaringsgericht werken en sensorisch profiel worden behandeld. Externe vormingen zijn bijvoorbeeld bijscholingen van Multiplus en andere organisaties.

Beginnende collega's krijgen een meter of peter toegewezen. Er worden inhoudelijke basisopleidingen aangeboden die ze moeten volgen tijdens hun eerste en tweede jaar. Startende leerkrachten krijgen daarnaast ook nog begeleiding van mentoren vanuit de scholen.

Elke klas heeft een werkingsverantwoordelijke, die zowel begeleider als leerkracht kan zijn. Elke deelwerking wordt geleid door een teamcoach, die deels mee in de werking staat. De teamcoaches houden coachingsgesprekken met alle collega's op de werkvloer, ongeacht of ze tewerkgesteld zijn vanuit onderwijs of welzijn. Functionerings- of ontwikkelingsgesprekken kunnen zij wettelijk gezien enkel voeren met begeleiders. Leerkrachten vallen voor het functioneringsgesprek terug op de schooldirectie. De teamcoaches worden aangestuurd door de coördinatoren die ten slotte verantwoordelijk zijn voor de organisatie van de brede GiW, in afstemming met directie en de rest van het begeleidingsteam (zorgcoördinatoren en gezinsbegeleiders).

Er zijn enkele verschillen tussen basis- en secundair onderwijs. In de GiW wordt er in de klasplaatsing van de leerlingen geen onderscheid gemaakt en zitten alle kinderen door elkaar. Omwille van een verschil in uurroosters, wordt er op vlak van (school)personeel wel een opsplitsing gemaakt in de klassen: er zijn klassen met BuBaO-leerkrachten en andere klassen met BuSO-leerkrachten. Het aantal kind-uren dat basisschoolleerkrachten moeten werken, verschilt van dat van BuSO-leerkrachten. Toch slagen ze erin om voor alle GiW-leerlingen eenzelfde klasrooster te voorzien. Dit zorgt ervoor dat de personeelsbezetting op de werkvloer een hele puzzel is.

Financieel en materieel beleid

De financiële middelen voor zorg en onderwijs van kinderen met EMB worden samengevoegd in één pot. Elke werking heeft een werkingsbudget samengesteld met geld uit het MFC en de school. Er zijn duidelijke afspraken over kostenverrekening en er is een duidelijk systeem om materiaal aan te vragen. Zo worden computers worden door de school betaald, terwijl aanraakschermen door het MFC worden gefinancierd. Deze regels zijn vastgelegd in een uitgewerkte visie en overeenkomsten.

In het BuBaO geldt een maximumfactuur voor ouders, terwijl overige kosten, zoals dagprijs, medicatie, pampers, ... via het MFC worden verrekend. Dit betekent dat ouders twee facturen ontvangen.

Fysieke en mentale veiligheid in leef-, leer- en werkomgeving

Zowel de school als het MFC moeten voldoen aan de wet welzijn op het werk, met dezelfde preventieadviseur voor het hele begeleidingscentrum. Bij verschillen in visie tussen MFC en Scholen, wordt waar nodig gekeken naar een aangepaste visie voor de GiW die passend is voor alle collega's, ongeacht of ze onderwijzend personeel zijn of personeel vanuit welzijn. Bijvoorbeeld: De wet over deconnectie van het werk vereist dat werknemers buiten werktijden afstand mogen nemen van hun werk. In het onderwijs wordt deze wet anders toegepast: leraren hebben vaste uren op school en werken deels thuis, terwijl welzijnsmedewerkers 38 uur op locatie werken en zich thuis makkelijker

kunnen loskoppelen. Op het clusteroverleg is bekeken hoe ze deze wet op deconnectie vorm gaan geven in de school. Daar is besloten dat per klas op maat afspraken gemaakt worden over deconnectie, zonder het brede kader uit het oog te verliezen.

Zowel vanuit de Scholen als vanuit het MFC is er oog voor thema's zoals vrijheidsbeperkende maatregelen. Ook binnen de GiW worden vrijheidsbeperkende maatregelen in het IAC opgenomen en jaarlijks herzien, met goedkeuring van de ouders. Er is een signaleringsplan per leerling waarbij vrijheidsbeperkende maatregelen van toepassing zijn. De uitgewerkte visies werken goed in de praktijk.

Voor agressie en grensoverschrijdend gedrag is er een agressiebeleid. Bij grensoverschrijdend gedrag wordt de procedure via de zorgcoördinator in werking gezet, een (S)GG-team wordt bijeengeroepen en er wordt melding gemaakt bij VAPH. Medewerkers ontvangen nazorg op teamniveau en indien nodig individueel. Een agressiecoach geeft advies en vormingen over omgaan met agressie bij kinderen met EMB. Een van de kaders waarmee ze werken gaat over 'geweldloos verzet'. Agressie wordt bij de EMB-groep vaak gezien als een vorm van communicatie waarop het personeel zijn handelen aanpast.

SAMENWERKING

Het GiW Sint-Franciscus wordt gekenmerkt door een doorgedreven samenwerking tussen onderwijs en welzijn. Ouders zijn hierin een belangrijke partner. Ze hebben ook verschillende interne- en externe samenwerkingen met bijvoorbeeld het revalidatieziekenhuis.

Samenwerking onderwijs en welzijn

"We stemmen het af per kind en maken soms deel uit van een zorgequipe van een kind. Dat zorgt voor minder druk bij ouders."

Een team van de GiW in Sint-Franciscus bestaat uit verschillende leden, waaronder therapeuten (kinesithérapie, ergotherapie, logopedie), leerkrachten, begeleiders, gezinsbegeleiders en orthopedagogen of psychologen (zorgcoördinator). Leerkrachten en begeleiders hebben hetzelfde takenpakket binnen de GiW en zijn verantwoordelijk voor de activiteiten voor kinderen met EMB. Ze doen het dus allemaal volledig samen en er wordt geen onderscheid gemaakt wie vanuit welke sector komt.

Deze samenwerking is tot stand gekomen omdat er vele jaren geleden een gedeelde nood werd gevoeld. Onderwijs voor EMB werd al sinds de jaren 80 georganiseerd in het begeleidingscentrum, maar niet voor alle kinderen. Door toeval kon je als kind in een klas of in een dagwerking terecht komen. Als je het geluk had om in een klas terecht te komen, kreeg je een onderwijsaanbod, had je recht op gratis leerlingvervoer, ... Deze onlogische en oneerlijke situatie heeft aangezet tot het opstarten van een GiW waarbij het recht op onderwijs voor alle kinderen voorop stond.

Er zijn verschillende samenwerkingsverbanden, zowel intern als extern. Intern zijn er bijvoorbeeld afdelingsverpleegkundigen werkzaam, die regelmatig langskomen voor controles. Zij zijn verbonden aan het MFC. Een adviserend geneesheer werkt vier uur per week om de zwakkere doelgroepen op te volgen. De medische dienst van het MFC werkt afhankelijk van behoefte en noodzaak en kijkt bijvoorbeeld mee met de aanmelding en problemen met slikken en ademen. Er wordt ook intensief samengewerkt met leefgroepen van het MFC voor de kinderen die er verblijven. Een paar klassen van de GiW zijn gevestigd naast het revalidatieziekenhuis, als voorbeeld van een extern samenwerkingsverband. Als er medisch iets voorvalt kan deze werking een beroep doen op het ziekenhuis.

Er zijn verschillende overlegmomenten, waarbij er verschillende betrokken partijen samenkomen:

- Het multidisciplinair overleg (MDO): Het klasteam en de therapeuten betrokken bij een kind met EMB zitten samen om het IAC voor te bereiden, het gesprek zelf (één keer per jaar) en het oudergesprek (ook één keer per jaar). In de kleuterwerking wordt er twee keer per jaar een verslag gemaakt en een oudergesprek georganiseerd.
- Teamvergaderingen: Begeleiders en leerkrachten hebben wekelijks vergaderingen, waarbij de onderwerpen afwisselen tussen praktische en inhoudelijke zaken. Indien nodig nemen de therapeuten deel om kennis en expertise uit te wisselen. De zorgcoördinator is aanwezig bij de inhoudelijke vergaderingen.
- Samenwerkingsteams: De verschillende klasteams per werking komen meerdere keren per jaar samen. Deze bijeenkomsten worden gebruikt voor informatie- en/of vormingsdoeleinden.
- Informele overlegmomenten: Er zijn ook veel informele overlegmomenten tussen verschillende personeelsleden en ouders, bijvoorbeeld als therapeuten de kinderen uit de klas komen halen of wanneer ouders een vraag stellen.

Wat betreft de samenwerking met zorgactoren is er enige flexibiliteit en aanpassingsvermogen vereist bij het werken met kinesisten op zelfstandige basis. Deze kinesisten moeten rekening houden met de werking van de school en hebben bijvoorbeeld een therapeutencoördinator en eigen overlegmomenten. Hoewel ze garanties hebben dat er patiënten zullen zijn, zijn hun inkomsten beperkter in de vakanties, omdat er dan minder kinderen aanwezig zijn. De kinesisten zijn aanwezig bij kindbesprekingen en oudergesprekken, maar ze zijn niet aanwezig bij teamvergaderingen en samenwerkingsteams. Indien nodig kunnen ze wel aanwezig zijn, maar dan verliest het kind een kinébeurt. Ze zijn wel beschikbaar voor informele gesprekken en rekenen daarvoor geen extra kosten aan.

Samenwerking met ouders

“Bij bepaalde zorgen zijn wij echt partner, maar de ouders blijven eigenaar.”

De samenwerking met ouders is van groot belang voor de GiW. De samenwerking start bij de aanmeldingen. De school probeert dan duidelijk in kaart te brengen wat de kernpunten van de ouders en de gewenste vormen van samenwerking zijn en maken duidelijke afspraken. Sint-Franciscus ziet zichzelf echt als partner en ze willen veel dingen samendoen, maar geen dingen overnemen van de ouders.

Er zijn standaard contactmomenten met de ouders. Er vinden eens per jaar oudergesprekken plaats over de voortgang en ontwikkeling van de leerlingen, met ruimte voor vragen en zorgen van de ouders. Daarnaast worden aan het begin van het schooljaar kennismakingsdagen georganiseerd om ouders de gelegenheid te geven het team en de werking van de school beter te leren kennen in de vorm van een ijsbrekersmoment in de week voor het schooljaar start en een ouderavond in september. Gedurende het schooljaar worden ouders vier tot vijf keer uitgenodigd voor evenementen, zoals de viering van Sinterklaas, om hun betrokkenheid te bevorderen. Voor de dagelijkse communicatie tussen ouders en de GiW is er een heen en weer schriftje. Ouders hebben ook een smartschool-account waar foto's op gepost worden en waar minder dringende vragen op gesteld kunnen worden. Voor dringende vragen, die niet kunnen wachten, heeft iedere groep een GSM. De school staat open voor overleg en communiceert regelmatig met ouders wanneer zij hierom vragen. Ze benadrukken dat ouders altijd kunnen bellen als er iets is.

De mate van betrokkenheid van ouders varieert, maar de meerderheid is zeer betrokken bij de school en de ontwikkeling van hun kinderen. Ouders worden actief betrokken bij het opstellen van het IAC. Bij pasbeurten voor hulpmiddelen zijn ouders ook vaak aanwezig. Hoewel sommige ouders minder feedback geven, geven zij wel aan vertrouwen te hebben in de werking en de aanpak van Sint-Franciscus. Sommige ouders zijn minder aanwezig op school omdat hun kind met de schoolbus komt.

De school erkent de diversiteit onder ouders, waaronder verschillende nationaliteiten en culturele achtergronden, en biedt passende hulp aan ouders die extra ondersteuning nodig hebben, zoals bij de organisatie van vakantiewerking. Als kinderen een Persoonlijke Assistentiebudget (PAB) hebben, kan er een extra individueel moment op school worden ingepland waarbij de PAB-begeleider aanwezig is. Het voorstel wordt op het oudergesprek besproken en er wordt gestreefd naar overeenstemming tussen de ouders en de school.

De school hecht veel waarde aan open communicatie en wederzijdse uitwisseling met ouders. Hoewel de school niet altijd aan alle individuele verzoeken kan voldoen vanwege de complexiteit van de situaties, staat zij open voor bespreking en wederzijdse afstemming om de best mogelijke ondersteuning te bieden. Dit is soms ook een valkuil voor de school. Ze zijn gewoon om veel te geven en zijn heel meegaand, waardoor ze soms over hun eigen grenzen gaan. Ouders vinden het vooral belangrijk dat er open en eerlijk gecommuniceerd wordt over hun kind.

ONTWIKKELING STIMULEREN

Iedereen in het GiW vertrekt vanuit het idee dat het kind mogelijkheden heeft en ze proberen zo goed mogelijk de ontwikkeling van de leerling te stimuleren. Ze hebben een gezamenlijk plan, duidelijk procedures en gebruiken ZILL als kader. Waar mogelijk trekken ze de lijn die op de school is ingezet door naar de thuiscontext.

Handelingsplanmatig werken

“De meerwaarde ervan is dat we vertrekken met ZILL in het achterhoofd en dan kunnen we zien waar we al aan hebben gewerkt. We hebben dan aan ieder domein gewerkt aan het einde van hun schoolcarrière.”

Bij de aanmelding van een kind start de zorgcoördinator met de beeldvorming, gebaseerd op alle beschikbare informatie die de school heeft, ingevuld in het E-care online platform. Op de eerste schooldag wordt de basis gelegd tijdens een ijsbrekermoment met de ouders. De beeldvorming wordt aangevuld met informatie van het hele team. De individuele begeleider (leerkracht of begeleider) is verantwoordelijk voor de beeldvorming van het kind, maar ze maken de beeldvorming samen met het hele team.

De beeldvorming biedt een gedetailleerd profiel van het kind, inclusief noodscenario's en een medicatiefiche, met nadruk op de sterke punten van het kind. Jaarlijks wordt het IAC opgesteld tijdens het MDO, waarbij de meeste relevante veranderingen van het afgelopen jaar worden benadrukt. Het biopsychosociaal kader wordt gebruikt als kader. Het handelingsgericht werken wordt cyclisch uitgevoerd, waarbij groeikansen, veranderingen en zorgvragen worden besproken.

Het IAC wordt gebruikt om doelen op te stellen. Elk jaar worden nieuwe doelen geformuleerd en tussentijds geëvalueerd. De evaluatie gebeurt sowieso aan het einde van het schooljaar, zodat dit meegenomen kan worden in het MDO. Tijdens de tussentijdse evaluatie wordt alle informatie meegenomen en kan het goed op punt worden gesteld. Ouders worden betrokken bij het opstellen van doelen en kunnen inbreng geven. De GiW stelt meestal de doelen op, die ouders bevestigen of aanvullen. De aanpak van de doelen wordt ook toegelicht.

Lange termijn doelen kunnen soms twee schooljaren meegaan. In het begin zijn de doelen ruim en algemeen, maar worden steeds specifieker. Achter kleine doelen schuilt een langetermijnplanning. De doelen zijn niet vaag, zodat ouders ze kunnen volgen. De prioriteit ligt altijd bij het fysieke welzijn van het kind, met comfort als beginpunt. Communicatie komt op de tweede plaats. Bij oudere kinderen verschuift de focus naar vaardigheden die zinvol zijn voor de volwassenenwerking.

In het IAC worden doelen opgesteld, gekoppeld aan de ZILL-doelen en het groepszorgplan van de klas. De leerlijn omvat ontwikkelingsdoelen van buitengewoon onderwijs type 2 en ZILL-doelen, die helpen bij het bepalen van de volgende stappen. Deze leerlijn vormt de gemeenschappelijke taal van het team. Er worden zowel individuele doelen gemaakt voor de kinderen, als groepsdoelen. Elk jaar worden de doelen herbekeken en geëvalueerd. Ze proberen de doelen zo concreet mogelijk te maken om het goed te kunnen evalueren. Er wordt een logboek bijgehouden, waarin wordt gezet welke activiteiten gedaan zijn en hoe een kind gereageerd heeft over de verschillende sessies heen. Ouders krijgen jaarlijks een IAC mee als evaluatie van het afgelopen jaar. Tijdens oudergesprekken worden voortgang en resultaten besproken. Het is belangrijk dat doelen aan bod komen en ouders geïnformeerd worden over de voortgang. De orthopedagoog bewaakt dit tijdens het gesprek. Ouderbesprekingen worden afgesloten met concrete doelen, zodat ouders goed op de hoogte zijn van wat er gebeurt.

Er komt administratief veel kijken bij het handelingsplanmatig werken. De school geeft aan dat het pittig kan zijn om alle administratie bij te houden.

Geschied onderwijscurriculum

Zoals bij de visie al beschreven staat, wordt er gewerkt met ZILL-doelen. Sint-Franciscus gebruikt de doorontwikkeling van de ZILL-doelen en de ontwikkelingsdoelen van buitengewoon onderwijs type 2. Het onderwijs voor kinderen met EMB richt zich op zintuiglijke prikkeling, (basale non-verbale) communicatie en motorische stimulatie. Alles begint met zich goed voelen om te kunnen leren. Jaarlijks wordt met de zorgcoördinator overlegd welke onderwijsactiviteiten aan bod komen, afhankelijk van de doelgroep. Door met de ZILL-doelen te werken, kunnen ze goed bijhouden rond welke domeinen er gewerkt is. Het doel is dat aan ieder domein van de ZILL-doelen is gewerkt aan het eind van de schoolcarrière van het kind.

Interactie en communicatie

“Moet het kind even alleen zijn? Dat wordt ook voorzien. Leert het meer in een groep? Dan zorgen wij voor een interactie met anderen. Er wordt echt aan een optimale omgeving gewerkt. We willen een optimale kans creëren.”

Contact opbouwen met de leerlingen staat centraal in het onderwijs en gebeurt via intonatie, fysieke nabijheid, tijd geven en complimenten geven. Het tempo van het kind wordt gevolgd. De ondersteuning hierin komt van elkaar en vanuit de opleiding, waarin geleerd wordt over basale stimulatie.

Er wordt gekeken naar hoe leerkrachten en begeleiders de optimale omstandigheden kunnen creëren voor een kind. Als het kind meer in groep leert, door in interactie te gaan met anderen, dan wordt dit aangeboden. Leert het kind meer in individuele interacties, dan proberen ze dit aan te bieden. Zo proberen ze de interactie en communicatie af te stemmen op de noden van de leerling.

Optimale leeromgeving in de klas

“Onze groepen zijn open, daar is vaak rust. Er is gezelligheid, een huiselijke sfeer, voornamelijk door de kinderen.”

De huidige leeromgeving in de GiW omvat een infrastructuur met de nodige ruimte en specifieke aanpassingen in de klassen voor de kinderen met EMB, zoals rusthoeken, matten, kussenbakken, hekjes en begrenzing voor kinderen en jongeren die mobiel zijn. Er zijn ook aangepaste sanitaire voorzieningen en mediahulpmiddelen beschikbaar.

RESULTATEN

“Het resultaat van wat wij doen is de groei van het kind of als ouders stappen zetten, zoals een verwerking, of een realistisch beeld van een kind, of mentale rust. Als een kind bij ons weggaat naar een volwassenwerking en dat op een warme manier gaat, dat is ook een resultaat waar we trots op mogen zijn.”

De resultaten vloeien voort uit alle hierboven beschreven elementen. GiW Sint-Franciscus streeft naar maximale vooruitgang in de ontwikkeling van elk kind. Dit doen ze door doelen te stellen op basis van ZILL en het onderwijs aan te passen aan de behoeften van het kind. Er wordt regelmatig geëvalueerd

en bijgestuurd waar nodig. Ze durven kritisch te zijn, maar geven aan soms meer tijd nodig te hebben om alle plannen volledig uit te werken.

Binnen de GiW Sint-Franciscus ziet men resultaten op verschillende gebieden. Allereerst benadrukken ze de groei van het kind. Dit breiden ze uit door te kijken naar veranderingen bij de ouders, zoals stappen in de verwerking of een realistischer beeld van de mogelijkheden van hun kind. De school streeft ernaar kinderen op een warme en goede manier over te dragen aan volwassenenzorg. Daarnaast zien ze groei binnen de teams, bijvoorbeeld in hun kijk op de kinderen en het opbouwen van succesvolle samenwerkingen. Dit kan ook op individueel niveau plaatsvinden, waarbij personeelsleden groeien als individu en als teamlid.

Adviezen aan andere scholen en welzijnsorganisaties

Een gedeelde visie is essentieel voordat je begint. Je moet organisatorisch hervormen, dus eerst moeten de neuzen in dezelfde richting staan. De visie moet dus kloppen. We zijn nu wat we zijn door jaren te verbeteren. Begin met iets haalbaar, maar durf ook te springen. Er moeten beslissingen genomen worden. Leerkracht en begeleider samen op dienst, daar kan je niet omheen in een geïntegreerde werking, maar bijvoorbeeld vakantieopvang hoeft niet meteen geregeld te worden.

Geloof erin dat een kind met EMB onderwijs kan krijgen. Behandel iedereen gelijk en maak geen onderscheid op de werkvloer. Dat is cruciaal.